

“Μήδεια, ένα μανιασμένο ποίημα”, Ζαν-Ρενέ Λεμουάν

σε σκηνοθεσία Λευτέρη Γιοβανίδη

στον ειδικά διαμορφωμένο υπόγειο χώρο του Ιδρύματος Μιχάλης Κακογιάννης

Τρίτη 27, Τετάρτη 28, Πέμπτη 29 & Παρασκευή 30 Μαΐου 2014

“Μήδεια, ένα μανιασμένο ποίημα”, Ζαν-Ρενέ Λεμουάν //

“Médée, roème enragé”, Jean-René Lemoine

Κατάλληλο: από 18 χρονών

Ο πολυβραβευμένος για θεατρικά του έργα, συγγραφέας και σκηνοθέτης ο **Jean-René Lemoine**, γεννήθηκε στην Αϊτή, το 1959, έζησε στο Ζαΐρ και στο Βέλγιο, δούλεψε ως ηθοποιός στην Ιταλία και τη Γαλλία, και εγκαταστάθηκε μόνιμα στο Παρίσι το 1989, όπου συνεργάζεται με την **Πειραματική Ακαδημία Θεάτρου**, ιδρύει την ομάδα Erzuli (1997) και γράφει έργα για το θέατρο, διδάσκει, σκηνοθετεί αλλά και παίζει.

Στο έργο του **“Μήδεια, ένα μανιασμένο ποίημα”** ο **Ζαν-Ρενέ Λεμουάν** αντλεί από τις πηγές του μύθου και της τραγωδίας, από τα μυστήρια του έρωτα και του πόθου, αλλά κι από τα πιο μύχια τραύματα της προδοσίας, της συμμόρφωσης και της ενοχής για να συνθέσει το τραγούδι μιας πολλαπλής εξορίας, η Μήδεια, εξόριστη όχι μόνο από την πατρική γη και την οικογένεια, αλλά κι από τον ίδιο της τον εαυτό και την ταυτότητά της, πιστή σύντροφος στην εξορία του αγαπημένου άνδρα, μονίμως περιπλανώμενη, διαρκώς ξένη, άπατρις, ανέστια,

απαρνημένη εντέλει κι από τον έρωτα, που όρισε τη ζωή της, πασχίζει να θυμηθεί, να αναβιώσει την ιστορία της, να συμφιλιωθεί με τον ίδιο της τον εαυτό. Η απόλυτη μοναξιά της Μήδειας αρθρώνεται ακριβώς σ' αυτό το σημείο, εκεί όπου συναντιέται η ερωτευμένη και προδομένη γυναίκα με τη μαύρη πριγκίπισσα, αντικείμενο εκμετάλλευσης και χλεύης σ' έναν κόσμο που αρνείται την ετερότητα, ασκώντας τη δική του νομιμοποιημένη βία.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Μετάφραση: Έφη Γιαννοπούλου

Σκηνοθεσία: Λευτέρης Γιοβανίδης

Σκηνικά: Κωνσταντίνος Ζαμάνης

Κοστούμια: Μαρία Παπαδοπούλου

Κινησιολογία: Pauline Huguet

Φωτισμοί: Νίκος Σωτηρόπουλος

Φωτογραφίες: Ορφέας Εμιρζάς, Θωμάς Αρσένης

Video: plays2place productions

Ερμηνεία: Δήμητρα Ματσούκα

Médée, poème enragé: un opéra en trois mouvements

Μήδεια, ένα μανιασμένο ποίημα: μια όπερα σε τρεις χρόνους

Το έργο «Μήδεια, ένα μανιασμένο ποίημα» είναι μία ομιλούσα όπερα. Η Μήδεια είναι εδώ η ερωτευμένη γυναίκα, η μητροκτόνος, αλλά κυρίως η ξένη. Αυτή η αναδημιουργία του Μύθου σε τρεις χρόνους, χτίζεται γύρω από το πάθος. Όλα είναι βιωμένα σαν μέσα από ένα όνειρο.

Ο πρώτος χρόνος είναι αυτός του πάθους χωρίς όρια, χωρίς σύνορα, χωρίς ηθική. Είναι η απόλυτη συνείδηση της “ερωτικής μοίρας” που διακατέχει το πρόσωπο της Μήδειας, αλλά και η τρελή επιθυμία να

ξεφύγει από τον ασφυκτικό κλοιό της οικογένειας. Ο Ιάσοντας είναι για την Μήδεια το όργανο της δολοφονίας του πατέρα, το έδαφος της φυγής, η μορφή της αρπαγής.

Ο δεύτερος χρόνος αφηγείται την απομάγευση και την περιπλάνηση. Το ζευγάρι Ιάσοντας / Μήδεια δεν βρίσκει καταφύγιο σε καμία χώρα, σε κανέναν τόπο. Η Μήδεια είναι συγχρόνως γεμάτη, πλούσια, οκνηρή, αλλά και καταδικασμένη στη θέση του ξένου, του εξωτικού, παγιδευμένη στην ακλόνητη φαντασίωση της Δύσης. Στη συνέχεια ο Ιάσοντας την εγκαταλείπει για να παντρευτεί την κόρη του Κρέοντα. Η δολοφονία των παιδιών είναι επομένως η μόνη διέξοδος για να αφανίσει τον Ιάσωνα (ο φόνος δεν είναι τίποτε άλλο παρά η αντιστροφή του έρωτα) και να αντιταχθεί σε μία κοινωνική θέση, αυτή της ερωμένης, που την αρνείται καθώς την βρίσκει αναξιοπρεπή.

Ο τρίτος χρόνος είναι αυτός της επιστροφής στη γενέτειρα γη. Η Μήδεια ανακαλύπτει ότι είναι πια ξένη στην ίδια της την πατρίδα. Βρίσκει τον πατέρα της να ψυχορραγεί και τον συντροφεύει στον επιθανάτιο ρόγχο. Περιμένει από αυτόν τον πατέρα ένα σημάδι, μια κίνηση αγάπης και συμφιλίωσης μπροστά στη μεγάλη αναχώρηση, αλλά αυτή η κίνηση δεν έρχεται. Ο πατέρας πεθαίνει μέσα στην εκδικητική σιωπή.

Σε αυτήν “την αυτοπροσωπογραφία ως Μήδεια” προσπάθησα να ζωντανέψω και να διαπλέξω τους πολιτισμούς, το παρελθόν και το παρόν, για να δημιουργήσω έναν ύμνο, μια σύγχρονη μυθολογία με τους παλμούς και τον λυρισμό της. Η Μήδεια συγκεντρώνει μέσα της όλες τις τραγικές ηρωίδες. Είναι αυτή που δρα, αποφασίζει, κάνει την υπέρβαση. Αρνείται την κατάσταση της αναμονής, την στασιμότητα που η μυθολογία επιφυλάσσει συνήθως στις γυναίκες, επιβάλλεται ως ο “Ηρωας”, αφήνοντας με αυτόν τον τρόπο στον Ιάσωνα τον γυναικείο

ρόλο. Ο μύθος επιτρέπει να ονομαστεί το ακατονόμαστο, το απαράδεκτο, μπορεί να αφηγηθεί τη φρίκη, να αρθρώσει το απαγορευμένο καθώς εμπεριέχει στην ποιητική του δύναμη την ίδια του την άφηση. Πρόκειται τελικά για μια προσπάθεια να διηγηθώ μέσω του παραμυθιού το ενδόμυχο, το ανείπωτο της ερωτικής σχέσης, της οικογενειακής σχέσης, την επίμονη και τραγική αναζήτηση του έρωτα, τη μοναξιά του ανθρώπου απέναντι στον κόσμο και την κοινωνία.

Jean – René Lemoine

Το κείμενο αυτό του Jean – René Lemoine γράφτηκε με αφορμή την παρουσίαση του έργου Médée, roème enragé στο MC93 Bobigny στο Παρίσι, το Μάρτιο του 2014, με τον ίδιο στον πρωταγωνιστικό ρόλο.

“Επιστρέφω σ’ αυτούς που δολοφόνησα. Απ’ τη στιγμή που θα πατήσω το πόδι μου στην όχθη, με τα μαύρα γοβάκια μου, στο τέρμα του απίστευτου ταξιδιού, η ηλικία θα χιμήξει δια μιας στο πρόσωπό μου καταστρέφοντας το έργο του χειρουργού, και θα είμαι μαραμμένη, λυτρωμένη από το βάρος να αρέσω. Είστε εχθροί μου στους αιώνες των αιώνων. Πιστέψατε ότι η βάρβαρη θα λύγιζε τη μέση της και θα σας έγλειφε τον κώλο; Τα δέχτηκα όλα, άσπρισα το δέρμα μου, ίσιωσα τα μαλλιά μου, έπλυνα το μαύρο μολύβι από τα μάτια μου, έβγαλα τα δαχτυλίδια από τη μύτη μου, ξεπατίκωσα τα βήματά μου πάνω στα δικά σας, αλλά δεν καταλάβατε ότι υπάρχουν όρια που δεν μπορεί κανείς να ξεπεράσει, δεν καταλάβατε πως η χλιδή σας δεν έκανε ούτε εσάς αφεντικά ούτε εμένα δούλα. Σας καταριέμαι, σας γαμάω, αρνούμαι τη συμπόνια σας, τις γνώσεις σας, τα πρωτόκολλά σας, τα ευαγγέλιά σας, σας σκοτώνω, σας γαμάω, ξαναβάζω στο κεφάλι μου το πέπλο της ξένης και ξαναγίνομαι Μήδεια. Είναι φρικτές όλες οι αναμνήσεις μου. Καλύτερα θα ήταν να μην αρχίσω...”

Μια γυναίκα αφηγείται την ιστορία της. Έχει αγαπήσει με πάθος, έχει πληγωθεί βαθιά και έχει εκδικηθεί άγρια. Τον άντρα που την πρόδωσε και την οδήγησε στην καταστροφή εξακολουθεί να τον αγαπά. Επιστρέφει αναζητώντας λύτρωση για ό,τι έχει κάνει και για ό,τι της έχουν κάνει. Όχι όμως συγχώρεση. Κανένας συμβιβασμός. Έχει οργή μέσα της. Δεν περιμένει πια τίποτα. Έχει αποδεχθεί την ήττα της. Δεν ντρέπεται γι' αυτό που είναι, βρεφοκτόνος μητέρα. Θεωρεί τον εαυτό της αθώο. Η μυστηριώδης και αμφιλεγόμενη Μήδεια, ξαναγεννιέται και πάλι από τις στάχτες της στο “μανιασμένο ποίημα” του Jean – René Lemoine, για να διηγηθεί με σημερινά λόγια, τη βιαιότητα και την προκλητική δύναμη του τραγικού μύθου. Επιστρέφει να πει την αλήθεια της, να πει την αλήθεια της κάθε γυναίκας που νιώθει ότι έχει προδοθεί. Οι σκανδαλώδεις πράξεις αυτής της γυναίκας, συγκλονίζουν, αναστατώνουν αλλά ταυτόχρονα συναρπάζουν. Ο Lemoine, χρησιμοποιεί το μύθο για να μιλήσει για την αμφισημία: αμφισημία της ετερότητας, του αρσενικού και του θηλυκού, της τοξικότητας του οικογενειακού δεσμού, της αιώνιας φαντασίωσης της Δύσης για την καθυπόταξη της Ανατολής. Επιστρέφει στην ποίηση για να θέσει το διαρκές ερώτημα των ορίων και της υπέρβασής τους.

Λευτέρης Γιοβανίδης

*****

Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος – Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης
Στο πλαίσιο του Προγράμματος Ελλάς Γαλλία Συμμαχία 2014

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Κατάλληλο: από 18 χρονών

Στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης

Αίθουσα: Ειδικά διαμορφωμένος υπόγειος χώρος

Ώρα έναρξης όλων των παραστάσεων: 21:00

Τιμή εισιτηρίων: Γενική είσοδος 10€